

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร. 0 2244 2070

เรื่อง กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา
ผู้เรียบเรียง นายสุรียา ช้องเสนาะ วิทยากรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 3 สำนักวิชาการ
ออกอากาศ พฤศจิกายน 2562

ความเหลื่อมล้ำในการศึกษาของประเทศไทยเป็นปัญหาที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ ดังนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จึงได้ให้ความสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำในด้านการศึกษา โดยในมาตรา 54 วรรคหก ได้กำหนดให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุนหรือใช้มาตรการหรือกลไกทางภาษี รวมทั้งการให้ผู้บริจาคทรัพย์เงินเข้ากองทุนได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีด้วย โดยให้กองทุนมีการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ

ต่อมาคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาได้เสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาแก่คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560 และผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2561 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2561 โดยมีผลบังคับใช้ในวันที่ 14 พฤษภาคม 2561

วัตถุประสงค์ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. 2561 มาตรา 5 สรุปได้ดังนี้

ส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการสมวัยและพร้อมเข้าสู่ระบบการศึกษา ช่วยเหลือและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์และผู้ด้อยโอกาสให้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพครูให้มีความสามารถ จัดการเรียนการสอน ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความถนัดและศักยภาพของตน ศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาครูต้นแบบที่มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สามารถพัฒนาผู้เรียน และพัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา สนองความต้องการทางด้านกำลังแรงงานและยกระดับความสามารถของคนไทย

สำหรับการช่วยเหลือเด็กปฐมวัย เด็กและเยาวชนซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาสทั้งหลาย รวมทั้งครุภัณฑ์ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาดำเนินการช่วยเหลือค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งรวมถึงค่าใช้จ่ายในการเตรียมความพร้อมของเด็ก เพื่อให้สามารถกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา ค่าครองชีพซึ่งรวมถึงค่าเลี้ยงดูเด็กเล็กสำหรับครอบครัว ค่าใช้จ่ายเดินทางมาเรียน และค่าอาหาร ค่าครองชีพ ระหว่างเรียน และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ทุนเพื่อการฝึกอบรม ซึ่งรวมถึงค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมฝึกอบรม หรือเข้ารับการฝึกอบรม หรือการพัฒนาตนเองของครู ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมทักษะอาชีพสำหรับเยาวชน ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส และผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส

ในปีการศึกษา 2561 กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาได้จัดสรรเงินอุดหนุน ให้แก่นักเรียนยากจน พิเศษ จำนวนกว่า 5.1 แสนคน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 26,557 แห่งทั่วประเทศ และขยายผลสู่นักเรียนในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนสังกัดตำรวจตระเวนชายแดน รวมถึงได้ริเริ่มโครงการสนับสนุนทุนเพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในรูปแบบของทุนนวัตกรรมสายอาชีพชั้นสูง ร่วมกับ 36 สถานศึกษาสายอาชีพ สร้างโอกาสให้เยาวชนจากครัวเรือนที่ยากจนได้เรียนต่อในสายอาชีพชั้นสูง จำนวน 2,107 คน และช่วยยกระดับคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนสถาบันการศึกษาสายอาชีพให้มีสมรรถนะ และทักษะอาชีพ ตาม 10 อุตสาหกรรม เป้าหมายของนโยบายรัฐบาล รวมถึงตามความต้องการตลาดแรงงานในท้องถิ่นอีกด้วย

นอกจากนี้ในอนาคต จะริเริ่มโครงการทุนสำหรับนักเรียนในพื้นที่ห่างไกล ให้เป็นครูรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนของชุมชน ปีละ 300 คน ต่อเนื่อง 5 ปี และเตรียมสร้างสถาบันต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 300 แห่งทั่วประเทศ สร้างระบบ ตัวอย่างในการช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาครบวงจร ซึ่งเบื้องต้นสามารถช่วยเหลือได้ไม่ต่ำกว่า 5,000 คน รวมถึงโครงการอื่น ๆ อีกหลายโครงการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้ทั่วถึงและเท่าเทียม

บรรณานุกรม

- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (ม.ป.ป.) สืบค้น 9 ตุลาคม 2562 จาก <https://www.eef.or.th/about/>
 “ประกาศ” ซึ่งจัดความยากจนข้ามชั่วคนด้วยความเสมอภาคทางการศึกษา. (25 พฤษภาคม 2562)
 สืบค้น 9 ตุลาคม 2562 จาก <https://www.eef.or.th/ประกาศ-ซึ่งจัดความยากจน/>
 “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560” (6 เมษายน 2560). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก
 “พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. 2561” (13 พฤษภาคม 2561).
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 135 ตอนที่ 33 ก, น. 1-18.
 “ระเบียบกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบข้อมูลและการช่วยเหลือ
 เด็กปฐมวัย เด็กและเยาวชนซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์
 ผู้ด้อยโอกาส ครอบครัวที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และครู พ.ศ. 2561” (5 ตุลาคม 2561).
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 135 ตอนที่ 248 ง, น. 8-9.

